

GRO

De natuur als airco en groene spons

Door slim gebruik te maken van de natuur kunnen extreme klimaat-effecten zoals aanhoudende droogte en overvloedige neerslag worden verzacht. Dat zeggen de klimaat-ambassadeurs.

GERDT VAN HOFSLLOT

Tjerk Zwanenburg (67, gepensioneerd automatiseerder bij het rijk) en Jacob de Bruin (42 boswachter ecologie bij Natuurmonumenten) zijn twee van de eerste Groningse ambassadeurs natuurlijke klimaatbuffers, zoals ze officieel heten. „We zitten eigenlijk nog in de opstartfase”, zegt het duo.

Het idee om met ambassadeurs te gaan werken komt van een coalitie van acht natuur- en terreinorganisaties, waaronder de Natuur- en Milieufederatie Groningen, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer. De ambassadeurs moeten hun kennis gebruiken om overheden, organisaties en bewoners te adviseren en bij te praten.

Het initiatief komt terwijl ons land voor het derde achtereenvolgende jaar gebukt gaat onder extreme droogte. Hoe kun je de natuur gebruiken om effecten van de klimaatverandering op te vangen, vroegen de clubs zich af. Het gaat dan niet alleen over hittegolven, maar ook om overvloedige neerslag en de stijging van de zeespiegel.

Inmiddels is al behoorlijk veel kennis verzameld. Zo kan de natuur als airco worden gebruikt, maar ook als groene spons om water op te slaan, of CO₂. Maar er is meer: natuurgebieden fungeren als golfslagbreker en bescherming voor dijken.

Terwijl de mussen door de hitte

De klimaatambassadeurs Jacob de Bruin (links) en Tjerk Zwanenburg. FOTO DVHN

bijna van het dak vallen, legt Zwanenburg bij zijn woning in Haren uit dat mensen niet machteloos zijn, maar zelf ook kleine stapjes kunnen zetten in de goede richting. „Als je de enige burger bent die wat doet, helpt het natuurlijk niet. Maar als iedereen meedoet, scheelt het wel degelijk”, vindt de Harenaar.

Hij geeft een kleine excursie en wijst op aanpassingen aan zijn woning die nu gunstig uitpakken. De oprit is half verhard, zodat regenwater niet wegspoelt in het riool, maar in de bodem kan bezinken. Op de schuur ligt een groen dak, dat vocht vasthoudt en tegelijk isoleert.

Onder de oprit ligt een watertank van 3000 liter. Het water komt van het dak en is prima te gebruiken in huis. „Al geef je er bij wijze van spreken alleen de planten water mee, dan nog bespaar je op drinkwater”, zegt de gewezen ICT'er. Door de aanhoudende droogte is de tank over-

Meepraten bij plannen die gevolgen hebben voor het klimaat

gens af en toe leeg. „Dat heb ik sinds deze woning in 2003 is opgeleverd nog niet vaak meegemaakt.”

Boswachter De Bruin geeft voorbeelden van projecten op een wat grotere schaal. Zo zijn De Onlanden tussen Groningen en Peize een goed voorbeeld van een klimaatbuffer. „Er kan een grote hoeveelheid water worden vastgehouden. Handig bij natte perioden en bij aanhoudende droogte. Bovendien wordt er op grote schaal CO₂ opgeslagen.” Tegelijk is het gebied een drukbezochte natuurclave aan de rand van de stad.

De klimaatambassadeurs willen

graag meepraten bij plannen die gevolgen kunnen hebben voor het klimaat. „We zoeken dan samen met anderen naar oplossingen. Bijvoorbeeld tegen hittestress in steden. Die kun je effectief bestrijden met meer groen, zowel op straat als op de daken. Bomen kunnen het verschil maken. Die effecten zijn ook meetbaar. Bijkomend voordeel van dat groen is ook nog eens dat extreme neerslag gedeeltelijk wordt opvangen”, zegt De Bruin.

Uiteindelijk kunnen mensen de wereld niet alleen veranderen, erkent het duo. „Maar je hebt ook voorlopers nodig. Er zijn heel veel mensen die twijfelen, die zeggen: wat een onzin, wat helpt dat nou?. Die twijfelaars moet je over de streep trekken”, vindt Zwanenburg.

Om dat voor elkaar te krijgen, willen ze evenementen organiseren. Volgend jaar bijvoorbeeld een klimaatweek.

Veendam zegt stop met De Kompanjie

PIETER BROESDER

VEENDAM De scheidingspapieren kunnen worden getekend. De gemeenteraad van Veendam heeft maandagavond unaniem besloten te stoppen met de ambtenarenorganisatie De Kompanjie.

Bij De Kompanjie, die in 2011 is opgericht door de gemeenten Veendam en Pekela, werken 320 ambtenaren. Het gaat om één ambtelijke organisatie die werkt voor beide gemeenten. Twee weken geleden gaf de gemeenteraad van Pekela aan als gemeente zelfstandig verder te willen en dat het ambtenarenapparaat moet worden ontbonden.

Uiterlijk 1 september moeten beide gemeenten het eens zijn geworden over het verloop van de scheiding. Komt er geen akkoord, dan mag Veendam, wat de gemeenteraad betreft, per 1 januari 2021 eenzijdig uit De Kompanjie stappen. De formule van een organisatie met twee werkgevers, van twee kapiteins op een schip, heeft volgens de Veendammers niet gewerkt. „En net als bij een huwelijk. Als de liefde er niet meer is, dan houdt het op”, aldus fractievoorzitter Vladimir Slor van de PvdA.

„Dreigt er nu een vechtscheiding te komen”, vraagt fractievoorzitter Harrie Schoonewille van de SP zich af. Zo ver zal het volgens de Veendamse burgemeester Sipke Swierstra (VVD) niet komen. Hij denkt dat beide gemeenten tot overeenstemming komen. Fractievoorzitter Christel Knot van GemeenteBelangen: „De Kompanjie leverde niet de kwaliteit die we graag wilden. Dat is geen verwijt naar de ambtenaren, dit gaat over de aansturing. Wie moet wat doen, en wie gaat waar over. Het is jammer dat het op deze manier moet, maar dit is beste oplossing voor Veendam.”

‘De ouders bleven nuchter, van paniek was nooit sprake’

MARCEL LOODEN

STADSKANAAL Nu ook de laatste test geen nieuwe besmetting aan het licht heeft gebracht, is de opluchting compleet op basisschool De Oleander in Stadskanaal. En heeft Marieke Andreae tijd om terug te blikken.

Andreae is bestuursvoorzitter van Opron, de organisatie die – met het hoofdkwartier in Veendam – in een deel van Oost-Groningen openbare basisscholen runt. De Oleander is er een van.

Vorige week maandag werd Andreae gebeld door het hoofd van De Oleander. „Een leerling was positief getest en besmet met het coronavirus. Een aantal leerlingen in dezelfde groep had ziekteverschijnselen die wezen op een besmetting. Dat was schrikken natuurlijk.”

Er volgden hectische uren. „Er werd overlegd met de GGD, ouders

Bestuursvoorzitter Marieke Andreae van Opron. FOTO ARCHIEF HARRY TIELMAN

werden op de hoogte gebracht. Ik ben niet zelf naar De Oleander gegaan, om geen extra risico's te lopen.

Er is steeds digitaal overleg gevoerd.”

Dat resulteerde in het besluit om

‘De spanning zat in de uitslagen van zes andere zieke kinderen’

de getroffen groep, de combinatieklas 5/6/7, vanaf dinsdag niet meer naar school te laten komen. „Het GGD-advies luidde dat die groep wel naar school kon, behalve de zieke kinderen natuurlijk, maar wij hadden daar geen goed gevoel bij. Wij vonden het beter die groep voorlopig thuis digitaal onderwijs te laten volgen. De andere groepen bleven gewoon naar school gaan.”

In de dagen die volgden, werden ouders door de schoolleiding voortdurend op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen, digitaal en telefonisch. „Natuurlijk waren ouders

ongerust, maar ze reageerden vooral heel nuchter. Van paniek was nooit sprake. De spanning zat vooral in de uitslagen van de testen van zes andere zieke kinderen.”

Want die vraag stelden alle betrokkenen zich: hebben de kinderen elkaar aangestoken, is hier sprake van een uitbraak? „De eerste twee testen brachten geen besmettingen aan het licht, de volgende ook niet. En de laatste heeft nu hetzelfde resultaat opgeleverd.”

Waardoor het dus bij die ene besmette leerling blijft. „Dat is vervelend, maar van een uitbraak is geen sprake. Als dat wel zo was geweest, had ik zeker gedacht: ‘zijn we niet te vroeg weer naar school gegaan?’ Nu denk ik dat niet en kijk ik tevreden terug op de wijze waarop we hiermee zijn omgegaan.”

De betrokken klas krijgt tot donderdag digitaal onderwijs. „Ook de leerling die besmet is. Die blijft er zo helemaal bij horen.”